

Snoei-informatie Algemeen

Algemene snoei-informatie

Uitgangspunt bij al het snoeien is dat de natuurlijke vorm van de plant behouden blijft. Waar in deze uitleg gesproken wordt van een plant, kan “boom” of “struik” gelezen worden

Benodigde gereedschappen

Kleine struiken en bomen:

Snoeischaar: Papegaaitype (bv. Felco);
Takkenschaar: voor het opruimwerk, papegaaitype;
Snoeizaag; smal blad als de takken dicht op elkaar groeien.

Hagen:

Heggenschaar: kleine heggenschaar voor kleine hagen of knipvormen;
Gegolfde of elektrische heggenschaar voor grotere hagen

Handschoenen:

Koop goede tuinhandschoenen die goed passen. Erg fijn voor het snoeien van doornige struiken zijn dikke, leren handschoenen.

Snoeitips

Doel van snoeien:

Redenen om te snoeien kunnen zijn:

- De plant wordt te groot voor de plek waarop hij staat;
- De plant bloeit niet goed of geeft te weinig vruchten;
- De plant bevat erg veel dood hout en wordt daardoor gevaarlijk;
- Het decoratieve effect van de plant, bijvoorbeeld gekleurde bladeren of twijgen, is verdwenen;
- De vorm van de plant komt niet tot zijn recht.

Basistechnieken

Voordat u gaat snoeien dient u eerst goed naar de plant te kijken en u de volgende vragen te stellen:

Hoe is de natuurlijke groeiwijze van de plant?	Rechtop, bossig, uitgespreid, hangend enz.
Hoe is de stand van de knoppen?	Verspreid over de tak, tegenoverstaand, kruislings tegenoverstaand
Wanneer bloeit de plant?	Vóór of na 21 juni
Op welke plaats aan de takken bloeit de plant?	Aan het einde van de nieuwe scheuten, aan kortloten of verspreid over het oude hout

Algemene snoeiregels

Verwijder altijd:

- zieke, dode en beschadigde takken;
- uitlopers of wildopslag: takken die onder de entplaats (verdikte gedeelte in een stam) ontspringen;
- kruisende takken: takken die dwars door de struik groeien en daardoor andere takken beschadigen;
- zuigers: takken die loodrecht omhoog groeien en die de functie van de hoofdtak over kunnen nemen;
- een dubbele top: als twee takken tegelijkertijd recht omhoog groeien, vormen ze een dubbele top. Een van de twee takken dient verwijderd te worden, om uitscheuren van de stam bij storm te voorkomen
- terugloop: groen gekleurd blad in een bontbladige plant, rechte takken in een kronkelplant;
- waterloten: takken die kort na een snoeibeurt naast de takkrans ontstaan. In een vroeg stadium kunt u ze met de hand wegvegen.
- Opkronen: Om voldoende ruimte te creëren om onder een boom door te kunnen lopen of maaien, kan het noodzakelijk zijn om de onderste takken te verwijderen. Bepaal waar de blijvende kroon moet beginnen en haal alle takken eronder in de loop der jaren weg. Begin met de dikste takken, ook al zitten die hoger in de boom, om de snoeiwonden zo klein mogelijk te houden.

Wanneer snoeien?

De snoeitijd is niet gebonden aan één bepaald seizoen. Het doel van het snoeien, de soort plant en bepaalde gevoelheden spelen wel een rol. Een algemene richtlijn is om te snoeien na de bloei. Om vorstschade te voorkomen wordt zo min mogelijk vlak vóór of in de winter gesnoeid. De plant is dan beter beschermd tegen vorst.

Als een plant bloeit:

- vóór 21 juni: meteen na de bloei snoeien, behalve als de plant ook om de (sier)vruchten is aangeplant;
- na 21 juni: snoeien in het voorjaar, vlak voor de plant uitloopt. Meestal eind maart-begin april.

Wanneer niet snoeien?

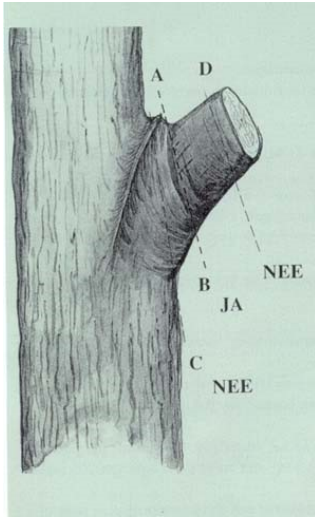
Er mag niet gesnoeid worden als het harder vriest dan 5 graden. De takken worden bros bij bevriezing en mooie snoeiwonden zijn dan niet mogelijk. Daarnaast is de kans op invriezen van de snoeiwond groter.

Sommige planten hebben ruim vóór het uitlopen al zo'n sterke sapstroom dat de plant gaat 'bloeden' als u hem in de winter of in het vroege voorjaar snoeit. Deze planten snoeit u het beste vóór 21 december of, liever nog, als de plant vol in blad staat (juni-juli).

Snoei ook niet als het heel lang erg heet, zonnig en droog is. De binnenbladeren kunnen verbranden.

Waar zagen of knippen?

Dikke takken

Let erop dat u een tak **niet te dicht** (A-C), maar ook **niet te ver** (D) van de stam afzaagt.

Zorg ervoor dat u de takkraag (verdikking tussen stam en tak) intact laat (A-B), zodat de boom van hieruit de wond zelf met wondweefsel kan overgroeien. Laat nooit 'kapstukken' staan. Om onnodige wonden, door het afscheuren van repen bast van de boomstam, te vermijden, is het beter om een dikke tak in twee gedeelten af te zagen. Begin op 15 cm van de stam; maak aan de onderzijde van de tak een flinke zaagsnede. Zaag vervolgens aan de bovenkant van de gemaakte zaagsnede, op ongeveer 20 cm van de stam, de tak door. Zaag de nu ontstane 'kapstok' bij de stam af. Let weer goed op de takkraag en hou de stomp met één hand tegen.

Verspreid staande knoppen/bladeren

Snoei dicht boven de knop en maak een gladde snoeiwond. Het snoeivlak moet oplopen in de richting van de knop die zich moet ontwikkelen. Laat **nóóit** stompen, de zgn. kapstukken, staan: die gaan rotten en kunnen de plant infecteren.

Ook is er de kans dat de stomp met veel slapende (onzichtbare) knoppen tegelijk uitloopt en een soort "heksenbezem" aan het uiteinde van de tak maakt. Dit maakt de struik veel voller dan eigenlijk de bedoeling was.

Tegenover elkaar staande knoppen/bladeren

Snoei vlak boven de knoppen in een rechte snede. Indien één van de knoppen bevoordeeld moet worden, dan kunt u schuin snoeien. U spaart één knop in de richting waarop de tak moet gaan groeien.

Snoeien van fruitbomen

U krijgt een boom **nooit** 'klein' door zwaar te snoeien, want: **snoeien doet groeien**.

Om goed te kunnen snoeien dient u het verschil te weten tussen bloem- en bladknoppen:

- bloemknoppen 'staan' op de tak;
- bladknoppen 'liggen' op de tak.

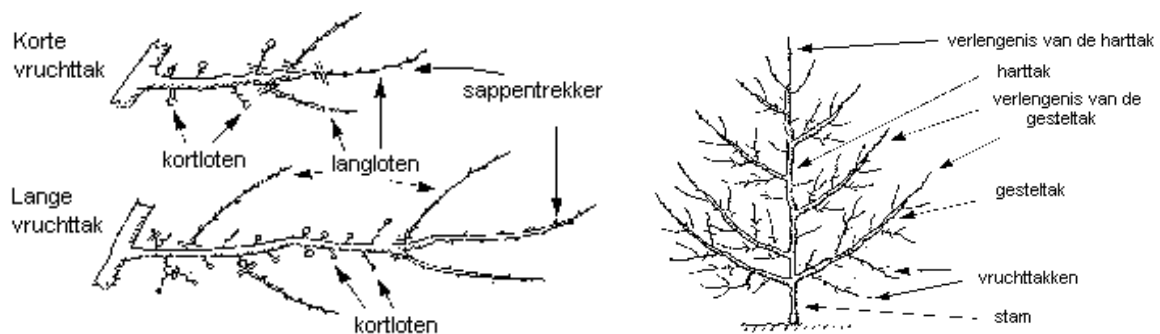
Bij twijfel: wacht met snoeien tot het voorjaar. De eerste groene knoppen in de boom zijn bloemknoppen. Bladknoppen worden pas zo'n veertien dagen later 'wakker'.

Juiste vorm

Een juiste vorm de meeste fruitbomen bestaat uit één koptak en minimaal drie zijtakken. Samen vormen zij het "gestel" van een boom (de zogenaamde gesteltakken). Totdat de boom de gewenste hoogte heeft bereikt, snoeit u ieder jaar 1/3e van de lengte van de gesteltakken af. Daarna snoeit u de koptak en de gesteltakken niet meer en stopt de hoogte- en breedtegroei vanzelf. Door het insnoeien van de koptak en de gesteltakken komen er kleine takjes (de kortloten) aan de ingesnoeide takken. Deze kleine takjes zijn belangrijk, dit worden namelijk de takjes waar vruchtknoppen en dus de vruchten aan komen. Hoe ouder deze takjes worden, hoe meer vruchtknoppen, hoe meer vruchten.

Veel snoeien geeft snelle groei, dus weinig vruchten. In een volwassen fruitboom moet u dus zo min mogelijk snoeien.

Let op: de appelboom wordt meestal als een kommetje gesnoeid. Daarin ontbreekt dus de hoofdtak.

Ook de stand van de takken is belangrijk. Takken die omhoog groeien, groeien hard en bloeien niet of nauwelijks. Takken die horizontaal groeien, groeien langzamer en produceren veel vruchten.

Bij fruitbomen onderscheiden we twee belangrijke families.

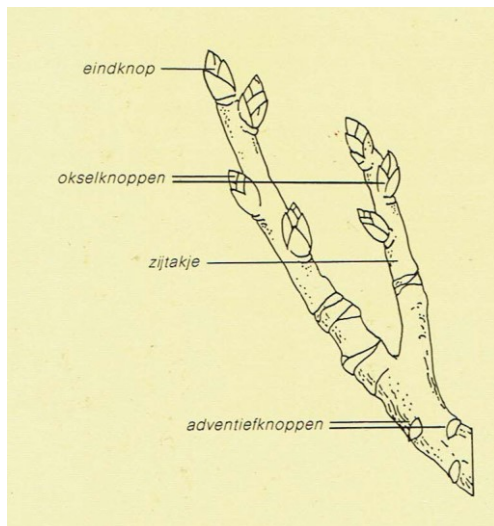
- pitvruchten kunt u snoeien zolang er bladeren aan de boom zitten. Snoeien vlak na de oogst is beter om de plant rustiger te houden.
- steenvruchten worden gesnoeid direct na de oogst, dit ter voorkoming van ziektes;

Waterloten

Bij oudere bomen kunnen op de gesteltakken lange, eenjarige loten ontstaan: "waterloten". Deze loten kunt u beter steeds in zijn geheel verwijderen. Als er ruimte genoeg is mag u enkele van deze langloten laten staan of inkorten boven een naar buiten gericht oog, als vervanging van een slechte tak. Het tweede jaar vormt zich een nieuwe vruchttak.

De belangrijkste snoeiregels voor fruitbomen

1. Zorg er voor dat er altijd voldoende licht en ruimte in het centrum van een boom zit, zodat er voldoende vruchtknoppen kunnen ontstaan;
2. Dood hout en takken die elkaar kruisen moet u altijd verwijderen.
3. Veel snoeien van de bomen geeft altijd een (te) sterke groeireactie. Bij teveel groei komt er weinig van vruchtknopzetting.
4. Als de boom op hoogte is, niet meer in de kop snoeien;

www.s-kwadraat.net